

Azərbaycanın yeni mədəniyyət strategiyasında Qarabağ

Bu gün ölkəmizdə əcdadlarımızın mədəni irsinin qorunması ilə yanaşı yeni nümunələr də yaradılır. Mədəniyyət Nazirliyi tərəfindən bu sahədə inkişafın yeni istiqamətləri müəyyən edilir. Belə ki, 2030-cu il üçün milli prioritetlər siyahısında mədəni və yaradıcı sənayelerin inkişafı da yer alıb. Vətən müharibəsində Qarabağın azad edilməsindən sonra ərazilərimizdə mədəniyyət müəssisələrinin və abidələrin bərpa edilməsi missiyası davam etdirilir. Mədəniyyət naziri bildirib ki, Prezident tərəfindən Şuşa şəhərinin Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı elan edilməsi çox önəmli mesaj idi. Bu, Azərbaycanın azad edilmiş ərazilərinə öz mədəniyyəti ilə qayıdışı idi. Azərbaycan Qarabağa təkcə iqtisadi, enerji layihələri ilə deyil, eyni zamanda, mədəniyyətlə qayıdır.

Azərbaycanın iqtisadi, hərbi, enerji təhlükəsizliyi qədər mədəni təhlükəsizliyinin təmin edilməsi də vacib məsələdir. Bu, nazirlik tərəfindən həyata keçirilən yeni mədəniyyət strategiyasının əsasını təşkil edir. A. Kərimov deyib

ki, yeni mədəniyyət strategiyasının elan olunması Vətən müharibəsində möhtəşəm Qələbə qazandığımız dövrə təsadüf edir. Zəfərimizi möhkəmləndirən amillərdən biri də mədəniyyətimizdir. Mədəniyyətimizi inkişaf etdirməklə

vətəndaş cəmiyyətində onun rolunu artırmalıyıq. Yeni reallıqlara uyğunlaşmaq üçün insan kapitalının yeni çağırışlara cavab verməsi, hüquqi bazanın möhkəmləndirilməsi lazımdır. Mədəni inkişafın davamlılığını qorumaq bizim

ümdə vəzifəmizdir. Bu vəzifəni biz artıq Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın təşəbbüsləri ilə həyata keçirməkdəyik. Mədəniyyətin iqtisadi inkişafa töhfəsi gücləndirilməlidir. Bu da bizim yeni missiyalarımızdan biridir.

Azad edilmiş ərazilərdə ötən ilin noyabrından sonra 400-dən çox tarixi mədəniyyət abidəsi aşkar edilib. Aşkar edilən abidələrdən 140-150-yə yaxını əvvəlki reysrdə olmayıb.

Mədəniyyət naziri deyib ki, eyni zamanda, azad edilən ərazilərdə 800-dən çox mədəniyyət müəssisəsi, teatr və kitabxanalar, musiqi məktəbləri və s. olub. Aparılan monitorinqlər onu göstərib ki, tarix mədəniyyət abidələrinin 95 faizə yaxını dağıdılıb.

Monitorinqlər bu gün də davam edir. Elə yerlər var ki, ora bizim nümayəndələr gedib çıxıb bilməyiblər. Burada həm mina təhlükəsi və landşaft çətinliyi var. Amma bu iş davam etdirilir. Monitorinq başa çatandan sonra bununla bağlı siyahı hazırlayıb beynəlxalq təşkilatlara müraciət edib, Ermənistan tərəfinin məsuliyyətə cəlb olunması tələb ediləcək. Dağıdılmış abidələr göstərib ki, bu hərbi və bəşəriyyətə qarşı törədilmiş cinayətdir.

İşğaldan azad edilmiş rayonların ərazilərində Zəfər muzeylərinin yaradılmasına artıq start verilmişdir. Bununla bağlı həm yerli, həm də xarici ekspertlər işə cəlb edilib. Bu muzeylərin həm konsepsiyası, həm də məzmunu ilə bağlı işlərə kompleks şəkildə yanaşılır. Bunların hamısının həlli üçün işlər aparılır. Azad edilmiş ərazilərdə abidələrin bərpasına xarici ölkələrin ekspertləri cəlb olunub. İtaliyanın "C Group" şirkətinin əməkdaşları Füzulidə olublar. Bu rayonun ərazisində yerləşəcək Zəfər muzeyi, İşğal muzeyi, Memorial Park və Bayraq meydanının layihələndirilməsi məqsədilə müvafiq obyektlərin yerləşəcəyi yerlərə baxış keçirilib.

İşğaldan azad edilmiş Qarabağın bərpası yönündə az qala hər gün yeni bir layihə haqda ictimaiyyət məlumatlandırılır, bu ərazilərdə infrastrukturun qurulması işləri davam edir. Prezident İlham Əliyev Ağdama səfəri zamanı düşmənin yer üzündən sildi, "Qafqazın Xirosiması" adlandırılan bu şəhərin bərpası ilə bağlı tapşırıqlarını vermişdir. İctimaiyyətə məlumat verildi ki, bərpa planına əsasən Ağdamda Zəfər muzeyi və açıq hava

altında İşğal muzeyi də yaradılacaq.

Bu gün bərpa prosesinə Avstriya, Böyük Britaniya, Bolqarıstan, İtaliya, Latviya, Rusiya, Türkiyə, Gürcüstan və digər ölkələrdən mütəxəssislər cəlb edilib.

Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun rəhbəri Mehriban Əliyeva tərəfindən 2020-ci il dekabrın 8-də fondun işğaldan azad edilmiş ərazilərdəki mədəni-dini abidələrin, məscidlərin bərpası üzrə layihənin icrasına başlanıldığı bəyan edilib. Bununla da Heydər Əliyev Fondu tarixi bərpa işlərində dövlət tərəfindən həyata keçirilən layihələrə vətəndaş cəmiyyətinin üzvü kimi öz dəstəyini göstərib.

Bərpa işləri dini mənsubiyyətdən asılı olmayaraq, bütün abidələri əhatə edir. Abidələrin yenidən qurulması zamanı onların ilkin, yeni autentik simasının pozulmaması prinsipi əsas götürülür. Bununla bağlı beynəlxalq təcrübə öyrənilir və abidələrin bərpası, konservasiya və yenidən qurulması üzrə işlərdə, həmçinin ən mütərəqqi üsullar tətbiq edilir.

M.MÜKƏRRƏMOĞLU,
"Xalq qəzeti"